

4. Клочко Анатолій. Особливості правового регулювання діяльності дільничних офіцерів поліції. Адміністративне право і процес. 3/2017.

Кузнецова Є. О.

студентка юридичного факультету
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Голобутовський Р.З.,

д.ю.н., доцент кафедри,

Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПРАВООХОРОННА ДІЯЛЬНІСТЬ СПЕЦІАЛІСТІВ ЮРИСТІВ

Юридична діяльність є складовою соціальної діяльності у суспільстві. Юридична діяльність належить до соціальної діяльності – це єдність теоретичного й матеріально-практичного процесів, які здійснюються соціальними суб'єктами з метою цілеспрямованого використання та зміни навколишнього середовища в інтересах людей [1]. Основними ознаками юридичної діяльності є такі: єдність теоретичного процесу, який поєднує пізнання явищ, предметів і матеріальнопрактичних дій, спрямованих на використання вивчених предметів та явищ в інтересах людей; юридичну діяльність здійснюють соціальні суб'єкти – індивіди або їх групи, наділені свідомістю та волею, здатні пізнавати і діяти; об'єктом діяльності є навколишнє середовище, тобто різноманітні матеріальні та нематеріальні явища й предмети, які оточують людину; зміст діяльності полягає в цілеспрямованому використанні та зміні навколишнього середовища соціальними суб'єктами, тобто це завжди свідомо діяльність, спрямована на визначення цілей та засобів їх досягнення; метою діяльності є задоволення матеріальних та духовних потреб людей [1, 2].

Слово «юридичний» є синонімом слова «правовий». На цих словах базується майже вся юридична термінологія.

Загалом юридична діяльність є такою, що вимагає великої напруги, терпіння, сумлінності, знань і високої відповідальності; це праця, заснована на суворому дотриманні норм закону. Праця юристів надзвичайно різноманітна й складна, вона має цілий перелік ознак, що відрізняють її від праці більшості людей інших професій [4; 5]. По-перше, юридичні професії характеризуються надзвичайною різноманітністю завдань, що вирішуються. Програма вирішення цих завдань може бути виражена в найзагальнішій формі, яка, зазвичай, сформульована в правовій нормі. Кожна нова справа для слідчого, прокурора, судді, адвоката є новим завданням. Чим менше шаблону в підході до справи, тим більше вірогідним і правильним є результат у пошуках істини. По-друге, юридична діяльність при всій її складності й різноманітності повністю підлягає правовому регулюванню, і це накладає відбиток на особу кожного юриста.

Вже при плануванні своєї діяльності будь-який працівник юридичного профілю в думках зіставляє майбутні дії з нормами законодавства, що регламентують ці дії [4; 5]. Як загальну характерну особливість юридичної праці слід зазначити те, що ця діяльність є складною соціальною відкритою системою, оскільки вона включена до широкого контексту правової системи суспільства й вирішує поставлені державою завдання правосуддя, особистої і суспільної безпеки, боротьби зі злочинністю. Юрист – це фахівець, що володіє цивільною зрілістю й високою суспільною активністю, професійною етикою, правовою і психологічною культурою, глибокою пошаною до закону і дбайливим ставленням до соціальних цінностей правової держави, честі і гідності громадянина, високою етичною свідомістю, гуманністю, твердістю моральних переконань, відчуттям відповідальності за долі людей і доручену справу, принциповістю й незалежністю в забезпеченні верховенства права.

Професійна цілеспрямованість юриста включає прагнення служити правосуддю, відстоювати справедливість, захищати права й інтереси громадян.

До цілеспрямованості включають також і прогнозування – передбачення юристом своєї конкретної діяльності в ролі адвоката, судді, прокурора, слідчого, юрисконсульта та ін. Практично для всіх юридичних професій однією з основних сторін діяльності є комунікативна діяльність, яка полягає в спілкуванні в умовах правового регулювання. Правове (процесуальне) регулювання накладає специфічний відбиток на всіх учасників спілкування, наділяючи їх особливими правами й обов'язками та додаючи особливого відтінку спілкуванню, що виокремлює юридичні професії в особливу групу. Для більшості юридичних професій характерною є висока емоційна напруженість праці. Причому частіше це пов'язано з емоціями негативними, з необхідністю їх пригнічувати, а емоційну розрядку відкладати на порівняно тривалий період часу .

Праця багатьох юристів (прокурора, слідчого, судді, оперативного працівника та ін.) пов'язана із здійсненням особливих владних повноважень, з правом й обов'язком застосувати владу від імені закону. Тому у більшості осіб, що посідають зазначені посади, розвивається професійне відчуття підвищеної відповідальності за наслідки своїх дій [1]. Для більшості юридичних професій характерною межею є організаційна складова діяльності, що, зазвичай, має два аспекти: організація власної роботи протягом робочого дня, тижня, організація роботи над справою в умовах ненормованого робочого дня; організація спільної роботи з іншими посадовими особами, правоохоронними органами, сторонами в кримінальному процесі . Для багатьох юридичних професій характерним є подолання опору їхній діяльності з боку окремих осіб, а в деяких випадках – і мікрогруп. Прокурор, слідчий, оперативний працівник, суддя у пошуках істини у справі нерідко натрапляють на пасивний або активний опір з боку зацікавлених в неправильному результаті справи осіб. По суті, для всіх юридичних професій характерний творчий аспект праці.

Так, пошуки істини в кримінальному судочинстві – процес творчий, тому слідчому, прокуророві, адвокату, судді необхідні такі якості, як людяність,

чуйність, увага, вміння проникнути у внутрішній світ людини, знайти найбільш доцільні прийоми роботи у кожному конкретному випадку: і коли вони мають справу з особливо небезпечним рецидивістом, і коли перед ними людина, яка випадково оступилася [6, 8]. Професійна юридична діяльність відрізняється складністю й багатогранністю. Її психологічний аналіз завжди дає можливість виділити кілька етапів, через які відбувався рух до кінцевої мети – встановлення істини. Певною мірою у професійній юридичній діяльності слід виділити такі аспекти: пошуковий (пізнавальний), комунікативний, засвідчувальний, організаційний, реконструктивний (конструкційний), соціальний. Кожний із зазначених аспектів передбачає реалізацію відповідних особистісних якостей, забезпечуючи успішність діяльності [5]. Діяльність юриста – багаторівневе, ієрархічне явище, на кожному етапі якого досягнення притаманних йому цілей забезпечується відповідними особистісними властивостями, причому їх досягнення уможливорює перехід до досягнення цілей більш високих рівнів діяльності. Система практичних дій юриста служить для реального здійснення його стратегічних і тактичних професійних цілей і виявляється у вигляді вирішення конкретних завдань правопримирення: складання документації, проведення допиту, огляд місця події, слідчий експеримент, підготовка судової промови, складання вироку.

Можемо зробити висновок, що юридична діяльність у суспільстві виконує певні функції, які розкривають її соціальне призначення та роль. Розрізняють дві групи функцій: загальносоціальні (економічна, політична, ідеолого-виховна) та спеціально-юридичні (регулятивна та правоохоронна). Юрист покликаний стверджувати й відстоювати головні цінності суспільства, захищаючи права громадян.

Відповідно до цього, фахівці сфери юриспруденції повинні володіти не тільки професійними знаннями, вміннями та навичками, але й певними

професійно важливими якостями. Ці якості визначають як загальний характер поведінки юриста-фахівця у щоденній праці, так і повинні відповідати різним сферам життєдіяльності, в яких здійснюється професійна діяльність юриста.

1. Бризгалов І.В. Юридична деонтологія: короткий курс лекцій. Київ: МАУП, 2003. 48 с.
2. Гусарев С.Д. Юридична деонтологія. Основи юридичної діяльності: теоретичні, практичні та деонтологічні аспекти: Науковометодичний та навчальний посібник .С.Д. Гусарев, О.Д. Тихомиров; за заг. ред. В.В. Копейчікова. Київ: ВІРА-Р, 2003. 505 с.
3. Жалинский А.Э. Профессиональная деятельность юриста . Москва: Издательство БЕК, 1997. 312 с.
4. Коваль Н.В. Введение в юридическую специальность. Донецк, 1998. 192 с.
5. Майоров В.І. Введение в юридическую специальность. Челябинск, 2005. 146 с

Логвіненко Борис Олексійович
Професор кафедри
адміністративного права, процесу
та адміністративної діяльності
Дніпропетровського державного
Університету внутрішніх справ
д.ю.н., професор

ПЕРСПЕКТИВИ УДОСКОНАЛЕННЯ ВИДІВ АДМІНІСТРАТИВНИХ СТЯГНЕНЬ

Сьогодні все більш актуальними стають питання приведення національного законодавства у відповідність до європейських стандартів. Поряд із позитивними змінами, що можна спостерігати в окремих галузях права, проблеми адміністративно-деліктного права досі лишаються невирішеними. Така «неуважність» Законодавця призводить до виникнення численних питань у багатьох сферах суспільного життя, де важелем державного примусу лишаються заходи адміністративної відповідальності.

В основі названої проблеми лежить питання ефективності адміністративного стягнення, що безпосередньо пов'язано із необхідністю перегляду існуючих видів адміністративних стягнень, передбачених Кодексом України про адміністративні